

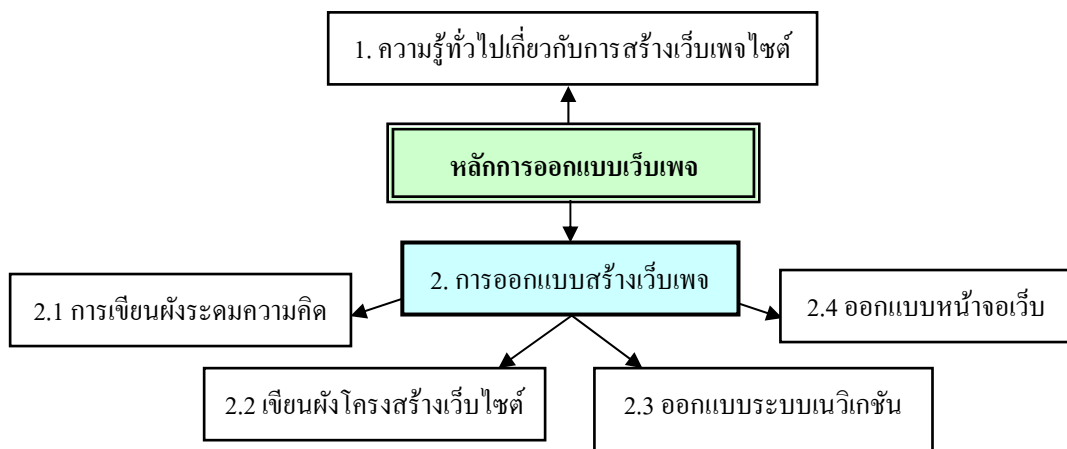
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

หลักการออกแบบสร้างเว็บเพจ

สาระการเรียนรู้

การสร้างเว็บเพจเพื่อประกอบเป็นเว็บไซต์ให้แก่องค์กรใด ๆ ผู้สร้างเว็บจะต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการออกแบบสร้างเว็บ เช่นเดียวกับการออกแบบสร้างโปรแกรมทั่วไป จะต้องสามารถปฏิบัติการออกแบบหน้าจอ เหมือนการเขียนแบบก่อสร้างให้ช่างนำไปก่อสร้างจริง ต่อหน่วยการเรียนรู้นี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ว่าในเว็บไซต์มีอะไรที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่ต้องมีเป็นมาตรฐาน และข้อจำกัดที่เกี่ยวข้อง เช่นข้อมูลแบบใดที่นำมาใช้กับเว็บได้ หรือใช้อย่างไรที่จะไม่ทำให้เว็บของเราโหลดข้อมูลได้ช้า แล้วนำข้อมูลความรู้เหล่านั้นทำการออกแบบ กำหนดรายละเอียดสร้างแบบหน้าเว็บเพจลงในกระดาษ โดยที่นักเรียนจะต้องฝึกวิเคราะห์เนื้อหา เขียนแผนโครงสร้างเนื้อหา เขียนแผนการเชื่อมโยงหน้าเว็บ การออกแบบหน้าจอเว็บเพจ หรือ Storyboard งานส่วนนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการออกแบบด้วยโปรแกรมสร้างเว็บในหน่วยการเรียนรู้ต่อไป

ผังความคิด (Mind Mapping)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกข้อมูลพื้นฐานที่ควรรู้ในการออกแบบสร้างเว็บ ได้
2. บอกลำดับขั้นตอนการสร้างเว็บไซต์ได้
3. เขียนผังระดมความคิด จัดการเนื้อหาสร้างเว็บไซต์ ได้
4. เขียนผังโครงสร้างของเว็บได้
5. เขียนผังการเชื่อมโยงหรือผังเนวิเกชันของเว็บไซต์ได้
6. ออกแบบหน้าจอแสดงผลเว็บหรือ Story board ได้

หลักการออกแบบสร้างเว็บ

การเริ่มต้นสร้างเว็บไซต์จะต้องมีความรู้และสามารถออกแบบระบบงานก่อนเขียนด้วยโปรแกรมจริงดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปในการออกแบบสร้างเว็บเพจ

การสร้างเว็บเพจ คือ การออกแบบสร้างหน้าเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำเสนอข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ขององค์กรหรือข้อมูลส่วนตัว ไปแสดงในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แสดงออกทางหน้าจอคอมพิวเตอร์หรือสื่ออื่น ๆ ที่สามารถแสดงภาพได้ โดยการออกแบบที่กล่าวถึงทั่วไปจะคำนึงถึงการแสดงผลที่จอคอมพิวเตอร์เท่านั้น การส่งข้อมูลสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต มีคำศัพท์เฉพาะที่ใช้เรียกชื่องานหรือโปรแกรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนักเรียนต้องทราบก่อนเพื่อความเข้าใจเมื่อมีการกล่าวถึงคำศัพท์เหล่านั้น คำศัพท์ที่จะพบมากในการสร้างเว็บ มีดังนี้

เว็บเพจ (Web page) คือ หน้าเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แสดงข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีคุณสมบัติพิเศษกว่าเอกสารทั่วไปคือสามารถเชื่อมโยงไปยังหน้าเอกสารอื่น ๆ ได้

โฮมเพจ (Home page) คือ เว็บเพจที่ใช้เป็นหน้าหลัก ในการเชื่อมโยงเข้าสู่หน้าเนื้อหาอื่นในเว็บไซต์ เปรียบเหมือนหน้าสารบัญของหนังสือ

เว็บไซต์ (Web site) คือ ชื่อเรียกที่อยู่ของเว็บเพจ ที่ใช้แสดงเรื่องราวในองค์กรทั้งหมด เช่น เว็บไซต์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี www.rtc.ac.th ก็จะมีจำนวนเว็บเพจแสดงข้อมูลของฝ่ายงานต่าง ๆ ในองค์กรจำนวนมาก โดยมีการลิงค์หรือเชื่อมโยงกัน จากรายการในหน้าโฮมเพจ

เว็บเบราว์เซอร์ คือ โปรแกรมที่ใช้เปิดเว็บเพจในอินเทอร์เน็ต สามารถส่งไฟล์ข้อมูลไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อในอินเทอร์เน็ตได้โดยการแปลคำสั่งภาษา HTML แล้วแสดงผลออกทางหน้าจอได้ทั้ง ตัวอักษร รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียง หรือ วิดิทัศน์ โปรแกรมเบราว์เซอร์ในปัจจุบันมีหลายโปรแกรม เช่น Internet Explorer , Mozilla Firefox , Opera , Safari เป็นต้น

ภาษา HTML (Hyper Text Markup Language) เป็นโปรแกรมภาษาที่ใช้เขียนเว็บเพจ ซึ่งสามารถสร้างการเชื่อมโยง (Link) ไปยังหน้าเว็บเพจอื่น ๆ ได้ เรียกการเชื่อมโยงนี้ว่า Hypertext ในการเขียนเว็บจะมีการใช้โค้ดคำสั่งของโปรแกรมภาษาอื่นมาใช้ร่วมกับภาษา HTML ได้เรียกว่า Script เพื่อเพิ่มเทคนิค สีสันให้กับหน้าเว็บ เช่น Java , Java Script , MySQL , PHP , ASP เป็นต้น

WYSIWYG (What You See Is What You Get) อ่านว่า วิสสิวิก คือ ชื่อเรียกโปรแกรมสร้างเว็บทั้งหลายที่สามารถออกแบบได้โดยนำข้อความ รูปภาพ หรืองานกราฟิก มาจัดวางบนหน้าเว็บที่ออกแบบ แล้วส่งแสดงผลด้วยโปรแกรมเบราว์เซอร์จะปรากฏผลบนเว็บเพจ

เหมือนการออกแบบที่จัดวางไว้ในโปรแกรมสร้างเหล่านั้น ทำให้การสร้างเว็บเพจง่าย และรวดเร็ว และโปรแกรมเหล่านั้นจะสร้างโค้ดคำสั่ง HTML ให้ด้วย ทำให้ได้รับความนิยมใช้งานมาก ตัวอย่างโปรแกรมแบบ WYSIWYG เช่น FrontPage , Dreamweaver , Homesite, Namo Editor เป็นต้น

เนื่องจากข้อกำหนดมาตรฐานหรือโปรโตคอลเรื่องการส่งและรับข้อมูลระหว่างเครื่อง Server กับโปรแกรมบราวเซอร์ และเงื่อนไขของลักษณะข้อมูลของเอกสารเว็บ ซึ่งปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นข้อมูลลักษณะมัลติมีเดีย คือมีทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง หรือวีดิทัศน์ การสร้างเว็บเพจจึงต้องใช้ภาษา HTML เป็นโปรแกรมหลัก แต่ไม่ได้หมายความว่าต้องสร้างเว็บด้วยโปรแกรมภาษา HTML เท่านั้น เพราะกลุ่มโปรแกรมแบบวิสลิวิก ซึ่งสามารถสร้าง และออกแบบได้ด้วยการใส่เนื้อหา รูปภาพ หรือกราฟิกต่าง ๆ ได้ง่ายกว่า เมื่อออกแบบตามที่มองเห็นในหน้าเอกสารที่ออกแบบ โปรแกรมจะสร้างโค้ด HTML ให้เลย จึงสามารถแสดงผลได้เหมือนการเขียนด้วยโปรแกรมภาษา HTML ดังนั้น นักออกแบบเว็บส่วนใหญ่จึงหันไปใช้โปรแกรมแบบวิสลิวิก โดยเรียนรู้คำสั่ง HTML ไว้เพื่อสามารถปรับแก้ไขหรือเพิ่มโค้ดคำสั่งให้งานสมบูรณ์ได้เท่านั้น ซึ่งหากผู้ออกแบบรายใดมีพื้นฐานความรู้ HTML มากก็จะสามารถทำงานออกแบบสร้างเว็บได้ดีกว่าคนที่ไม่มีพื้นฐานความรู้คำสั่ง HTML น้อย แต่ปัญหานี้ก็ไม่ยากสำหรับยุคปัจจุบัน เนื่องจากมีนักออกแบบเว็บจำนวนมากได้นำความรู้ คำสั่ง HTML คำสั่ง Script เทคนิคการสร้างเว็บให้สวยงามน่าสนใจไปวางไว้บนอินเทอร์เน็ตให้ศึกษากันได้ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา การสร้างเว็บเพจจึงเป็นเรื่องที่มายากอีกต่อไป

2. การออกแบบสร้างเว็บไซต์

การสร้างเว็บไซต์ให้แก่องค์กรหนึ่ง โดยทั่วไปจะต้องทำงานเป็นทีม การทำงานต้องมีแผนการดำเนินการ มีการศึกษาองค์ประกอบสำคัญทั้งระบบการสร้าง และข้อมูลขององค์กร เพื่อให้การดำเนินการสร้างเว็บเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงจุดประสงค์มากที่สุด มีการนำเสนอแผนการดำเนินการ จัดงบประมาณ แบ่งภาระงานแก่ทีมได้อย่างเหมาะสม สิ่งที่จะต้องศึกษาก่อนมีดังนี้

ศึกษาความจำเป็นในการสร้าง ในโลกยุคสารสนเทศ ระบบสำนักงานเปลี่ยนเป็นระบบสำนักงานอัตโนมัติ องค์กรต่าง ๆ จึงต้องการมีเว็บเพจเผยแพร่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อผลทางธุรกิจ และการศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย การออกแบบเว็บไซต์ เราจะต้องทราบว่าใครคือผู้ใช้หรือคนที่ต้องการให้เข้ามาดูเว็บไซต์ของเรา เป้าหมายที่เขาเหล่านั้นต้องการ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และออกแบบการนำเสนอ ทั้งด้านเนื้อหา สี สัน การใส่เทคนิคดึงความสนใจได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาของเว็บเพจ จะต้องศึกษาเนื้อหา ข้อมูลอย่างรอบคอบ ทั้งข้อมูลภายในที่จะนำเผยแพร่ และข้อมูลทั่วไป เมื่อสร้างแล้วต้องมีการดูแลเนื้อหา การอัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

ส่วนประกอบหน้าโฮมเพจ หน้าหลักของเว็บไซต์เป็นหน้าแรกของเว็บไซต์นั้นๆ เพราะผู้เข้ามาเยี่ยมชมได้เห็นก่อนหน้าอื่นๆ ในการออกแบบจะต้องมีความประณีต มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนตามมาตรฐาน เช่น ชื่อของเว็บเพจ ประวัติผู้จัดทำ วัน/เวลาที่สร้าง การสงวนลิขสิทธิ์ การเชื่อมโยงภายในและภายนอก

รูปแบบการเชื่อมโยง การสร้างการเชื่อมโยงถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญของเว็บเพจ โดยจะต้องสามารถสร้างเชื่อมโยงด้วยข้อความ รูปภาพ หรือวีดิทัศน์ ก็สามารถติดตามเนื้อหาได้ทุกจุดเพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้งานมากที่สุด

ภาพกราฟิก (Image) รูปภาพที่สามารถนำมาใช้บนเว็บไซต์ จะได้จากที่ใด ขนาดความจุไฟล์ ไม่ทำให้เว็บโหลดช้า (ไม่ควรเกิน 50 KB) และเลือกชนิดของไฟล์ให้เหมาะสม

การทดสอบเว็บเพจ การสร้างเว็บต้องมีการทดสอบตลอดเวลาในระหว่างการสร้าง จะทดสอบที่ไหน จะต้องเตรียมพื้นที่วางเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ตก่อนหรือไม่

การเผยแพร่เว็บเพจ เมื่อเว็บไซต์เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต การประชาสัมพันธ์จะใช้วิธีใด

การลงมือออกแบบสร้างเว็บไซต์

มีลำดับขั้นตอนการทำงานดังนี้

2.1 การเขียนผังระดมความคิด

การระดมความคิด สร้างกรอบเนื้อหาเป็นจุดเริ่มต้นของการลงมือออกแบบสร้างเว็บไซต์ การทำงานจะต้องนำข้อมูลที่ได้ศึกษา และสำรวจมาทั้งหมด เขียนลงในหน้ากระดาษ โดยยังไม่ต้องคำนึงถึงหมวดหมู่มากนัก ให้ทีมงานหรือเจ้าของโครงการช่วยสำรวจดูว่างานที่จะนำเสนอในเว็บไซต์ครบหรือไม่ การเขียนนิยามทำเป็นผังระดมความคิด จะเขียนด้วยลายมือ เพราะสะดวกต่อการปรับแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อมูล โดยข้อมูลที่ได้จากผังระดมความคิด จะถูกจัดกลุ่มเป็นหน้าเว็บเพจเสนอเรื่องราวแต่ละส่วนงานได้อย่างชัดเจน ดังตัวอย่างในรูปที่ 2.1

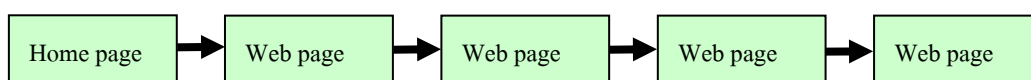

รูปที่ 2.1 แสดงการเขียนผังระดมความคิด
ที่มา : gotoknow.org/blog/9nuqa/40487

2.2 เขียนผังโครงสร้างเว็บไซต์ (Site structure Design)

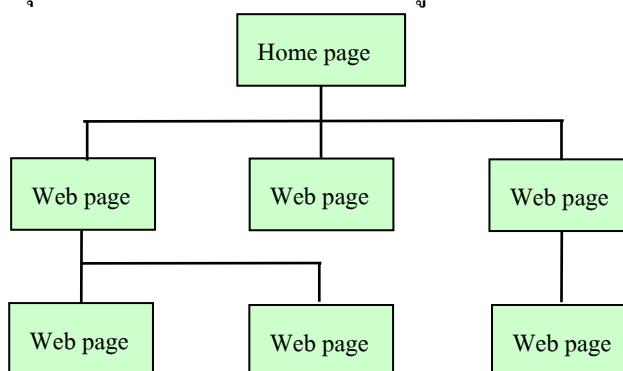
โครงสร้างเว็บไซต์(Site Structure Design)เป็นแผนผังการลำดับเนื้อหา หรือการจัดวางตำแหน่งเว็บเพจทั้งหมด โดยจะจัดเฉพาะรายการหลัก รายการรองที่สำคัญไว้ก่อน ผังโครงสร้างจะทำให้เรารู้ว่าทั้งเว็บไซต์ประกอบไปด้วยหัวข้อเนื้อหาอะไร มีเว็บเพจหน้าใดเป็นส่วนหัวเรื่องหลัก หน้าใดเกี่ยวข้องเชื่อมโยงถึงกัน โดยจะทำการกำหนดชื่อไฟล์เว็บเพจไว้ด้วยเลขก็ได้ จะทำให้เรามองเห็นหน้าตาของเว็บไซต์เป็นรูปธรรมมากขึ้น การวางโครงสร้างเว็บไซต์ที่ดีช่วยให้ผู้ชมไม่สับสน ค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว วิธีจัดโครงสร้างเว็บไซต์มีรูปแบบดังนี้

แบบเรียงลำดับ (Sequence) เหมาะสำหรับเว็บไซต์ที่มีจำนวนเว็บเพจไม่มากนัก หรือเว็บไซต์ที่มีการนำเสนอข้อมูลแบบทีละขั้นตอน

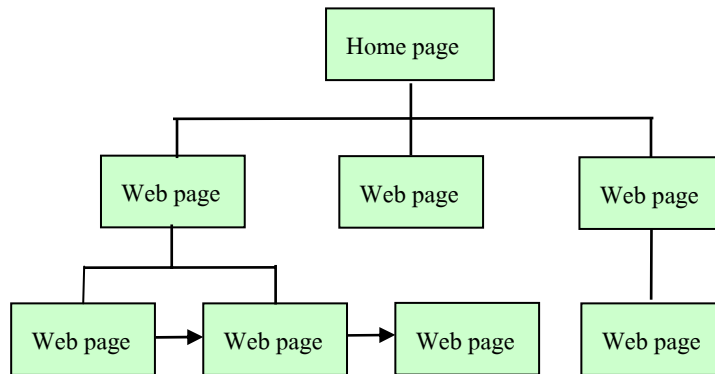
รูปที่ 2.2 ผังโครงสร้างเว็บไซต์แบบระดับ

แบบระดับชั้น (Hierarchy) เหมาะสำหรับเว็บไซต์ที่มีจำนวนเนื้อหาเว็บเพจมากขึ้น จะจัดเนื้อหาเป็นกลุ่มย่อยแต่ละเรื่อง ค้นหาง่าย เป็นรูปแบบที่มีการใช้มาก

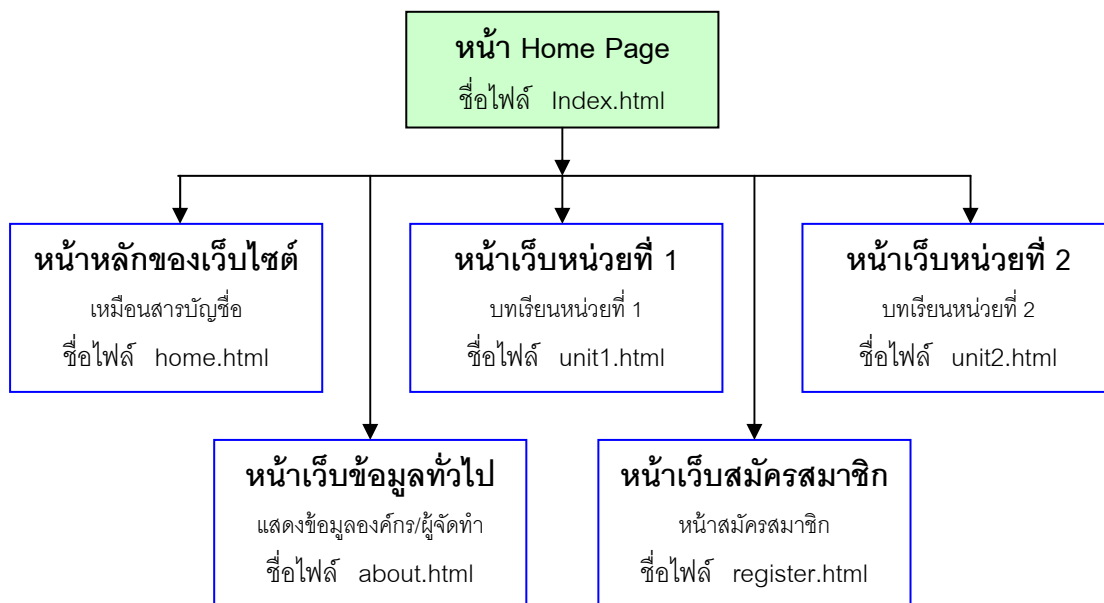
รูปที่ 2.3 ผังโครงสร้างเว็บไซต์แบบระดับชั้น

แบบผสม (Combination) เหมาะสำหรับเว็บไซต์ที่ซับซ้อนเนื้อหา มาก เป็นการนำข้อดีของรูปแบบ ทั้งสองข้างต้นมาผสมกัน

รูปที่ 2.4 ผังโครงสร้างเว็บไซต์แบบผสม

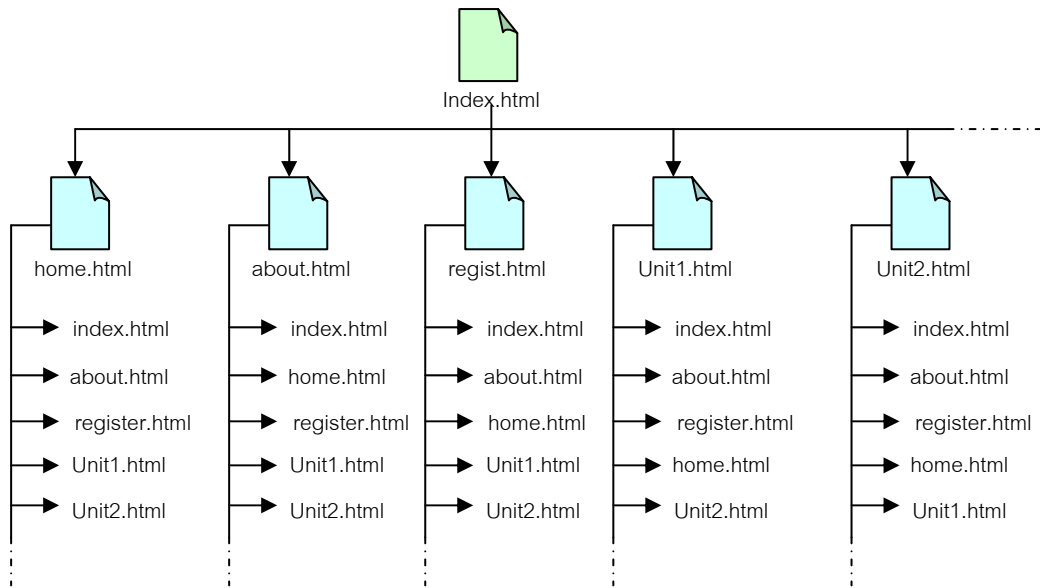
เมื่อพิจารณางานทั้งหมดแล้วให้เลือกรูปแบบโครงสร้างที่เหมาะสมออกแบบโครงสร้างเว็บไซต์ทั้งหมด ดังตัวอย่างรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 แสดงตัวอย่างผังโครงสร้างเว็บไซต์แต่ละส่วน

2.3 ออกแบบระบบเนวิเกชัน หรือระบบการเชื่อมโยงเว็บ (Navigation Design)

โครงสร้างการเชื่อมโยงของหน้าเว็บ เป็นการบอกให้รู้ว่าเว็บเพจแต่ละหน้ามีการลิงค์ถึงกันอย่างไร การออกแบบการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์จะต้องนำผังโครงสร้างแต่ละส่วนมาพิจารณาเป็นส่วน ๆ ไปและลงรายละเอียดหน้าเนื้อหาให้ครบ ดังตัวอย่างรูปที่ 2.6

รูปที่ 2.6 แสดงตัวอย่างการเขียนผังการเชื่อมโยง(Navigation) ในเว็บไซต์

การเขียนผังเนวิเกชัน ถือเป็นงานสำคัญที่จะทำให้เราและทีมงานสามารถสร้างเว็บได้ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการสร้างระบบนำทาง หรือเนวิเกชัน ที่ควรรู้คือ

1. เป้าหมายของ ระบบเนวิเกชัน หรือ ระบบนำทาง คือ ช่วยให้ผู้ใช้ชมเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ไม่หลงทาง ดังนั้นองค์ประกอบของระบบนำทางจึงมี 2 ส่วนด้วยกันคือ

1.1. เครื่องนำทาง คือเครื่องมือสำหรับให้ผู้ใช้ชมเปิดเข้าเว็บเพจต่างๆ ภายในเว็บไซต์ ประกอบด้วย

- **เมนูหลัก** เป็นเมนูสำหรับไปยังหัวข้อเนื้อหาหลักของเว็บไซต์ มักอยู่ในรูปของลิงค์ที่เป็นข้อความหรือภาพกราฟิก และจะต้องมีปรากฏอยู่บนเว็บเพจทุกหน้า

- **เมนูเฉพาะกลุ่ม** เป็นเมนูที่เชื่อมโยงเว็บเพจปัจจุบันกับเว็บเพจอื่นภายในกลุ่มย่อยที่มีเนื้อหา เกี่ยวเนื่องเท่านั้น มักอยู่ในรูปของลิงค์ข้อความหรือกราฟิก

- **เครื่องมือเสริม** สำหรับช่วยเสริมการทำงานของเมนูได้หลากหลายรูปแบบ เช่น ช่องค้นหา (Search Box), เมนูแบบดรอปดาวน์ (Drop-down menu), อิมเพจแมพ (Image Map), แผนที่เว็บไซต์ (Site Map)

1.2. เครื่องบอกตำแหน่ง (Location Indication) เป็นสิ่งที่ใช้แสดงว่าผู้ชมกำลังอยู่ที่ตำแหน่งใดมีได้หลายรูปแบบ เช่น ข้อความ หรือภาพกราฟิกที่แสดง ชื่อเว็บเพจ หรือข้อความบ่งชี้ (ป้ายเหลือง) ปกติที่เครื่องบอกตำแหน่งจะสร้างรวมไว้ กับเมนูเลย

รูปที่ 2.7 ภาพแสดงเครื่องมือระบบนำทาง (Navigation) ในเว็บไซต์

ที่มา: เว็บไซต์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

2. ลักษณะระบบเนวิเกชันที่ดี

- อยู่ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดและเข้าถึงง่าย เช่น ส่วนบนหรือด้านขวาของเว็บเพจ
- เข้าใจง่ายหรือมีข้อความกำกับชัดเจนผู้ชมใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาศึกษา
- มีความสม่ำเสมอ และเป็นระบบ ไม่ชวนให้สับสนหรือกลับไปกลับมา
- มีการตอบสนองเมื่อใช้งาน เช่น เปลี่ยนสีเมื่อผู้ชมชี้เมาส์หรือคลิก
- มีจำนวนรายการพอเหมาะ ไม่มากเกินไป
- มีหลายทางเลือกให้ใช้ เช่น เมนูกราฟิก, เมนูข้อความ, ช่องค้นหาข้อมูล (Search Box), เมนูแบบดรอปดาวน์ (Drop-down menu), แผนที่เว็บไซต์ (Site Map)
- มีลิงก์ให้คลิกกลับไปยังโฮมเพจได้เสมอ เพื่อให้ผู้ชมกลับไปเริ่มต้นใหม่ในกรณีที่หลงทางไม่รู้ตัวเองอยู่ที่ตำแหน่งใด

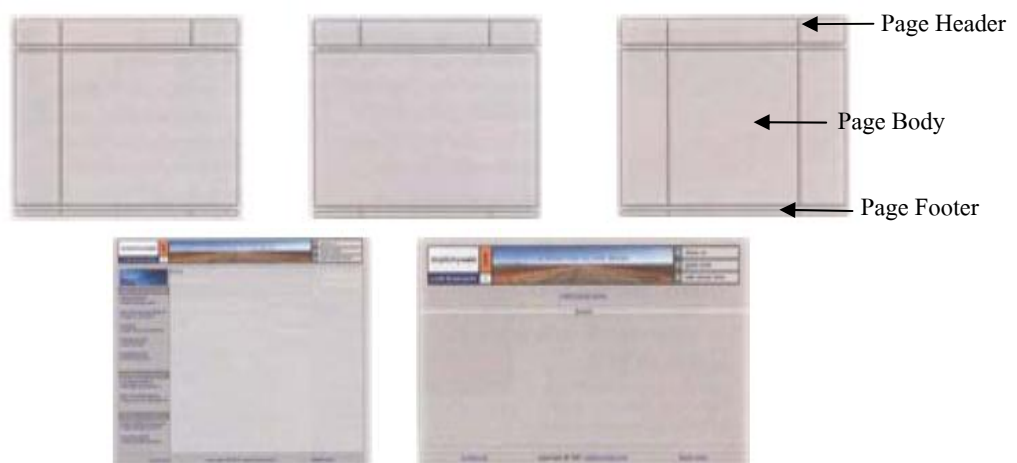
2.4 การออกแบบหน้าจอบทเว็บเพจ (Page Design หรือ Story board)

การออกแบบหน้าเว็บเพจ โดยนำโครงสร้างข้อมูลต่างๆ มาจัดวางตำแหน่งจำลอง ทั้งด้านเนื้อหาและกราฟิกโดยผู้ออกแบบต้องเข้าใจงานกราฟิก การใช้สี เทคนิคการออกแบบเว็บเพจ ให้น่าสนใจเป็นอย่างดีเพราะหน้าเว็บเพจทุกหน้าจะเป็นสื่อสร้างการปฏิสัมพันธ์กับผู้เข้าชม วิธีที่สะดวกที่สุดในการออกแบบเว็บเพจ คือการใช้โปรแกรมสร้างภาพกราฟิก เช่น Photoshop หรือ Fireworks วางเค้าโครงของหน้าเว็บและวาดองค์ประกอบต่างๆ ขึ้นมาให้ครบสมบูรณ์ในไฟล์เดียวเลยไม่ว่าจะเป็นโลโก้ ชื่อเว็บไซต์ ปุ่มเมนู รูปไอคอน แถบสี และอื่นๆ เนื่องจากโปรแกรมเหล่านี้มีเครื่องมือพร้อมสำหรับงานดังกล่าว อีกทั้งในขั้นตอนสุดท้ายเรายังสามารถบันทึกองค์ประกอบทั้งหมดแยกเป็นไฟล์กราฟิกย่อยๆ (โดยใช้ Slice tool) พร้อมกับไฟล์ HTML ซึ่งสามารถจะนำไปใช้ในโปรแกรมสร้างเว็บได้เลย โดยทั่วไปหน้าเว็บเพจจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ดังนี้

1. ส่วนหัว (Page Header) อยู่ตอนบนสุดของหน้า เป็นบริเวณที่สำคัญที่สุดเนื่องจากผู้ใช้งานมองเห็นก่อนบริเวณอื่น ส่วนใหญ่นิยมวางโลโก้ ชื่อเว็บไซต์ ป้ายโฆษณา ลิงค์สำหรับติดต่อหรือลิงค์ที่สำคัญ และระบบนำทาง

2. ส่วนของเนื้อหา (Page body) อยู่ตอนกลางหน้าใช้แสดงเนื้อหาภายในเว็บเพจ ซึ่งอาจจะประกอบด้วยข้อความ, ภาพกราฟิก, ตารางข้อมูล และอื่นๆบางครั้งเมนูหลักหรือเมนูเฉพาะกลุ่ม อาจมาอยู่ในส่วนนี้ โดยมักจะวางไว้ด้านซ้ายมือสุดเพื่อผู้ใช้งานมองเห็นง่ายกว่า

3. ส่วนท้าย (Page Footer) อยู่ล่างสุดของหน้าส่วนใหญ่นิยมวางระบบนำทางภายในเว็บไซต์แบบที่เป็นลิงค์ข้อความง่ายๆนอกจากนี้ก็อาจจะมีชื่อของเจ้าของ ข้อความแสดงลิขสิทธิ์ และอีเมลแอดเดรสของผู้ดูแลเว็บไซต์

รูปที่ 2.8 แสดงลำดับการสร้างตามสัดส่วนที่ออกแบบไว้

ที่มา : http://science.bu.ac.th/archive_html/archive_file/WebDevelopmentConcept.pdf

ข้อเสนอแนะ แนวคิดการออกแบบเว็บเพจ

สำหรับผู้เริ่มต้นสร้างเว็บเพจ จะมีปัญหาเรื่องการออกแบบให้หน้าเว็บว่าจะเป็นแบบใดหรือแนวไหนจึงจะดูดี ได้มาตรฐานไม่ดูเชย มีข้อแนะนำที่จะช่วยให้เราเกิดความคิดดังนี้

1. **ศึกษาจากเว็บไซต์อื่นๆ** เป็นวิธีที่ง่ายที่สุด เราสามารถศึกษาจากเว็บไซต์ต่างๆที่มีอยู่แล้วบนอินเทอร์เน็ต แล้วเลือกรูปแบบที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของแนวคิดการออกแบบ การใช้สี ข้อความ กราฟิก รวมไปถึงเทคนิคที่ใช้ในการสร้างเว็บเพจ

2. **ประยุกต์แบบจากสิ่งพิมพ์** สิ่งพิมพ์เช่น นิตยสาร แผ่นพับ โปสเตอร์, โปสเตอร์ และหนังสือบางเล่ม มีรูปแบบที่สวยงามสามารถนำมา ใช้เป็นแนวทาง การออกแบบเว็บเพจได้

3. **ข้อความและภาพกราฟิก** เว็บเพจที่มีข้อความมากๆ ผู้ชมจะรู้สึกกลัวและเบื่อ เพราะเมื่อเห็นข้อความก็ท้อ ในทางตรงกันข้ามถ้ามีเว็บเพจที่มีแต่ภาพอย่างเดียว ผู้ชมก็รู้สึกสับสนเช่นกัน เพราะบางทีดูรูปแล้วไม่เข้าใจ สงสัยว่าทำไมไม่มีคำอธิบาย ฉะนั้นเราควรออกแบบในแนวกลางๆ ไม่มีองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งมากเกินไป ดูให้เหมาะสมกับเนื้อหา

4. **เว็บเพจที่จัดแบบเรียบง่ายแต่ดูดี** จะสร้างความน่าสนใจและน่าเชื่อถือกับผู้ชม นอกจากนี้ การวางตำแหน่ง ของเนื้อหาต่างๆ อย่างมีระเบียบเป็นส่วน ก็ทำให้ผู้ชมหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว

5. **ให้ความสำคัญกับส่วนบนของเว็บเพจ** ส่วนสำคัญที่สุดของเว็บเพจ คือด้านบนสุดของหน้า ซึ่งผู้ชมจะสัมผัสได้ทันทีเมื่อเข้ามาที่หน้านั้น ส่วนใหญ่จะนิยมจัดวางองค์ประกอบเป็นรูปแบบที่คล้ายๆ กันในทุกหน้าเว็บ คือส่วนของ ชื่อและโลโก้ของเว็บไซต์ ระบบนำทางได้แก่เครื่องมือค้นหาข้อมูลภายในเว็บไซต์ ลิงค์สำคัญ ป้ายแบนเนอร์โฆษณา หรือข้อความสำคัญ

6. **สร้างระดับความสำคัญของเนื้อหา** การสร้างระดับความสำคัญขององค์ประกอบต่างๆ ภายในเว็บเพจ ช่วยเน้นให้ผู้ชมเห็นว่าส่วนไหน สำคัญมาก ส่วนไหนสำคัญน้อย ซึ่งผู้ชมจะรับรู้ด้วยสายตาจากการมองเห็น เช่น หัวข้อขนาดใหญ่ แสดงว่าสำคัญกว่าข้อความขนาดเล็ก เป็นต้น

7. **ใช้กราฟิกให้พอดี** การใช้กราฟิกจะให้ผล 2 ด้านคือ ด้านหนึ่งช่วยให้สวยงามและน่าสนใจ แต่อีกด้านหนึ่งถ้าเราใส่กราฟิกมากเกินไปจะเกิดผลเสียคือดูรกตา และทำให้เว็บเพจโหลดช้า ผู้ชม ต้องเสียวลารอ

8. **ออกแบบขนาดของเว็บเพจให้พอดีกับหน้าจอ** การออกแบบเว็บเพจต้องคำนึงถึงกลุ่มผู้ชมเป้าหมายว่าเขาปัจจุบันใช้ขนาดจอภาพเท่าใด และใช้ความละเอียดหน้าจอ (Resolution) กี่พิกเซล ซึ่งระดับรายละเอียดของเว็บเพจที่ใช้กันทั่วไปปัจจุบันจะมี 3 ขนาดด้วยกันคือ

- 800 x 600 พิกเซล ความละเอียดปานกลาง (ปริมาณการใช้เริ่มลดลง)
- 1024 x 768 พิกเซล ความละเอียดสูง (มีใช้มากที่สุด)
- 1280 x 1024 พิกเซล ความละเอียดสูง (มีใช้มากขึ้นเรื่อย ๆ)

Summary: Optimize Web pages for 1024x768, but use a liquid layout that stretches well for any resolution, from 800x600 to 1280x1024

จาก [Jakob Nielsen's Alertbox](#), July 31, 2006:

.ที่มา: http://www.useit.com/alertbox/screen_resolution.html

9. เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม การออกแบบเว็บเพจให้สวยงามนั้นจะขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้ชุดสีให้ผสมกลมกลืนกัน ทำให้เว็บเพจออกมาดูดี เช่นสีพื้นเว็บเพจ, สีข้อความ และสีองค์ประกอบอื่นๆ เช่นกราฟิก, ปุ่มกดหรือลิงค์ ซึ่งควรออกมาในโทนเดียวกัน การใช้สียังช่วยบ่งบอกลักษณะของเว็บไซต์ด้วยว่าเนื้อหาออกมาในแนวไหน

ขอให้นักเรียนนำข้อแนะนำต่างๆ นี้ไปใช้ในการออกแบบสร้างเว็บตามใบงานต่าง ๆ แต่
ละหน่วยการเรียน และนำไปพัฒนาการสร้างเว็บในระดับอาชีพต่อไป

สรุปบทเรียน การออกแบบสร้างเว็บเพจ จะต้องวางแผนการทำงานให้มีระบบ โดยสรุปคือเมื่อได้ระดมความคิดรวบรวมข้อมูลเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอทั้งขององค์กรและส่วนเสริมเรียบร้อยแล้ว นั่นคือเราได้โครงสร้างเว็บแล้ว ให้นำมาเขียนเป็นผังโครงสร้างเพื่อให้การมองภาพรวมชัดเจนขึ้น ในขั้นนี้จะต้องนำเสนอให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบเพื่อแก้ไขปรับปรุงก่อน หลังจากนั้นคณะทำงานก็ลงมือออกแบบผังการเชื่อมโยงหรือเนวิเกชันได้ ตามมาด้วยการออกแบบหน้าจอจริงในการสร้างเว็บเพจในเว็บไซต์หนึ่ง ๆ จะมีรูปแบบที่ซ้ำ ๆ กัน การทำงานจริงจะมีเครื่องมือขอโปรแกรมสร้างเว็บช่วย หรือจะใช้โปรแกรมกราฟิก เช่น Photoshop ซึ่งนิยมใช้มาก มาช่วยออกแบบจะทำให้งานที่มองว่ายาก ไม่ยากอย่างที่คิด ดังนั้นในกระบวนการสร้างที่สำคัญจะอยู่ที่การวางแผน-ระบบงาน และการสร้างหน้าเว็บต้นแบบให้ดี มีมาตรฐาน ดูสบายตา มีสีสันเข้ากับลักษณะงานเป็นสำคัญ พึงระลึกไว้เสมอว่างานสร้างเว็บไซต์จะเป็นงานที่ผู้คนทั้งโลกสามารถเข้ามาชมงานของเราได้ ดังนั้นงานจึงต้องมีมาตรฐานพอสมควร

.....

เพื่อให้ นักศึกษา ทบทวนความรู้เดิม และความรู้ในบทเรียน ให้ตอบคำถามต่อไปนี้ ว่าเรามีความรู้ในสิ่งต่อไปนี้เพียงใด

แบบฝึกหัดประจำบทเรียน

คำสั่ง ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ให้สรุปข้อคิดเห็น การออกแบบหน้าเว็บที่ดีต้องคำนึงถึงอะไรบ้างมา 5 ข้อ

.....
.....
.....

2. ให้เขียนขั้นตอนการสร้างเว็บเพจ โดยเปรียบเทียบกับวงจรการพัฒนาโปรแกรม

วงจรการพัฒนาโปรแกรม (SDLC)	วงจรการสร้างเว็บไซต์
.....
.....
.....
.....
....
....

3. ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สีบนหน้าเว็บเพจมา 3 ข้อ

.....

4. ให้บอกส่วนประกอบสำคัญในหน้าโฮมเพจว่าควรมีส่วนประกอบอะไรบ้าง

.....

1. ฟังก์ชันโครงสร้างเว็บ กับฟังก์ชันเนวิเกชัน แตกต่างกันอย่างไ

.....
.....
.....
.....

อ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์,ออกแบบและสร้างเว็บสวยด้วย Dream weaver CS3,กรุงเทพ ;

ซีเอ็ดยุคเขขัน,2551.

กฤษณะ สถิต , สร้างโฮมเพจด้วยตนเอง ,กรุงเทพ:Info press.

บุญสืบ โพธิ์ศรี และคณะ. การสร้างเว็บเพจ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมอาชีพฯ, 2550.

ประภาพร ช่างไม้, สร้างเว็บสวยด้วย Dreamweaver 8.0 , กรุงเทพฯ : ดิจิอาร์ต.

พรเสก จิตต์แจ้ง , การสร้างเว็บไซต์ ,กรุงเทพ ; Success Media.

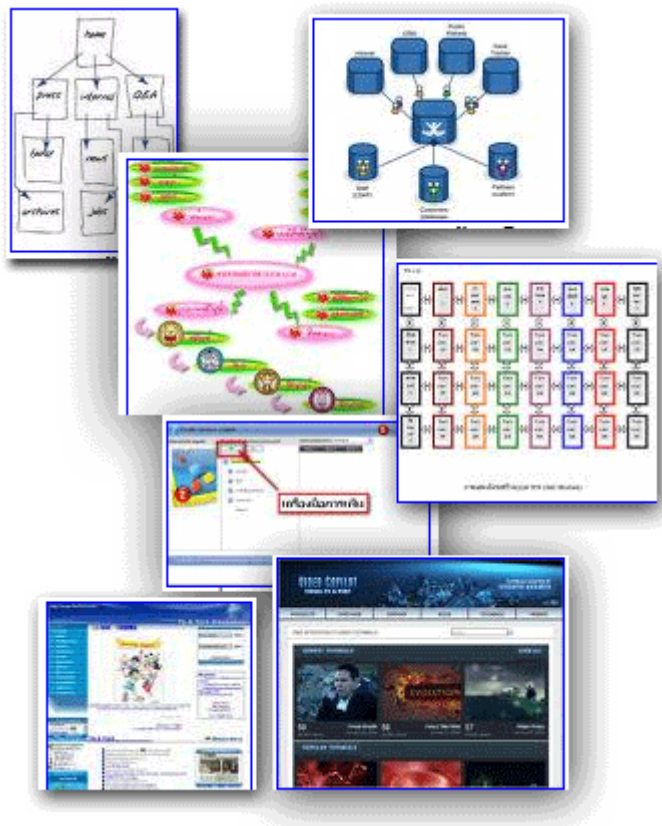
การสืบค้น :

http://science.bu.ac.th/archive_html/archive_file/WebDevelopmentConcept.pdf

http://www.cc.gatech.edu/gvu/user_surveys

<http://www.nectect.or.th>

<http://www.skr.ac.th/dreamroot/homepage/chapter2.htm>

ผลงานดี..อยู่ที่การฝึกมาก..ตั้งใจจริง